

26.09.2012

Kj/28

§ 284

Ryj / Den av ledamoten Emma Kari väckta motionen om ett nätverk av skyddade skogar

HEL 2012-004352 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag anse den av ledamoten Emma Kari väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Erja Saarinen, biträdande stadssekreterare, telefon: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Bilagor

1 HEL 2012-004352 Kari Emma valtuustoaloite Kvsto 14.3.2012 asia 45

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige beslutar anse den av ledamoten Emma Kari väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredraganden

Ledamoten Emma Kari och 21 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors miljöcentral utifrån den befintliga dokumentationen kartlägger de områden som lämpar sig för ett nätverk av skyddade skogar i Helsingfors. Utifrån utredningen kan en framställning om grundandet av ett nätverk av skyddade skogar tillsammans med byggnadskontoret och stadsplaneringskontoret beredas och lämnas till stadsstyrelsen. Stadsstyrelsen rekommenderar att ett nätverk av skyddade skogar grundas i samråd mellan förvaltningarna med miljöcentralen som ansvarig ledare på det sätt som föreslås i motionen.

Stadsstyrelsen hänvisar till de utlåtanden som kommit in och konstaterar att det i planeringen och genomförandet av naturvården används ett omfattande naturdatasystem (LTJ) som bygger på ett geografiskt informationssystem och upprätthålls av Helsingfors miljöcentral. Systemet uppdateras kontinuerligt.

I kartläggningen av skogliga naturvärden som miljöcentralen lät göra sommaren 2011 (den s.k. Metso-kartläggningen) finns information om skogsnaturens mångfald i Helsingfors. Målet med kartläggningen har i första hand varit att i syfte att utöka datainnehållet i naturdatasystemet inventera skogliga naturvärden, där de biologiska

klassificeringskriterierna för skogens struktur har varit desamma som i det frivilliga skogsskyddets METSO-program (Handlingsplan för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland 2008–2016). Inventeringens resultat har sammanställts i en rapport som då den blev färdig gavs miljönämnden för kännedom. Metso-kartläggningens rapport lämnas över till miljöministeriet då den färdigställts i september 2012. Resultaten av Metso-inventeringen finns att tillgå i naturdatasystemet i slutet av år 2012.

Miljöcentralen kartlägger i samband med beredningen av det nya naturskyddsprogrammet de områden som Helsingfors bör fridlysa med stöd av naturvårdslagen. Kartläggningen kommer naturligtvis att omfatta även skogiga områden. Arbetet på det nya naturskyddsprogrammet börjar antagligen år 2014. I det gällande naturskyddsprogrammet för åren 2008–2017 föreslås sammanlagt sju nya skogiga skyddsobjekt, vars sammanlagda areal är 113 hektar. Om programmet genomförs innebär det en fördubbling av det nuvarande antalet och ytan på skogiga skyddsobjekt före år 2017.

Målet att betrakta de skogiga områdena som ett nätverk ingår i riktlinjen för Helsingfors naturvård som betonar viktigheten av ett till sina kärnområden identifierat ekologiskt nätverk. Byggnadskontoret är medveten om skogarnas mest värdefulla kärnområden och om naturens värdeobjekt och de har beaktats i de utarbetade områdesplanerna.

Orsaken till att naturvärdena har bevarats rikliga i stadsskogarna är att naturens mångfald i vårdade skogar tryggas genom ett flertal metoder. Sådana är bland annat att systematiskt lämna rötträd i skogen, favorisera våtmarker och små vatten, bevara lundbuskage, förnya trädbeståndet genom små gläntor och stärka det hyggessfria trädbeståndet genom vård.

Programmet för tryggnad av biodiversiteten i Helsingfors natur 2008–2017 (LUMO) och Helsingfors naturvårdsriktlinjer styr stadens verksamhet väl, vilket även framgår av fullmäktigemotionen. Ett bevis på detta är de rikliga och synliga naturvärdena i Helsingfors stadsskogar. Även de preliminära resultaten av METSO-inventeringen syftar på detta. Det här är en följd av mångfalden och rikligheten i Helsingfors naturmiljö och av den ansvariga vården med beaktande av naturvärden som byggnadskontoret ansvarar för.

Skolorna utnyttjar aktivt Helsingfors miljöskyddsområden och värdefulla naturobjekt för undervisningsbruk och miljöfostran. Tryggnad av naturens mångfald och rekreatjonsbruk strider inte mot varandra då vården av områdena riktas systematiskt.

Grönområdesstrukturen som anvisas i Generalplan 2002 för Helsingfors tryggar en stor del av Helsingfors skogiga områden. Stadsplaneringskontoret har utarbetat flera översiktsplaner och detaljplaner för de vida rekreatiomsområdena i generalplanen, i vilka skogarnas betydelse som rekreatiomsområden och betydelsen för naturskydd och naturens mångfald har beaktats. I början av år 2012 har arbetet med en generalplan inletts på stadsplaneringskontoret. Nätverket av skogar kommer att beaktas i arbetet med generalplanen. De utförda utredningarna och nätverket av skogar utgör källmaterial för arbetet med generalplanen och skyddsålet är värt att understödja till de delar det är möjligt med beaktande av dels förtätningsmålen för metropolområdets stadskärna och för den växande huvudstaden, dels den urbana stadsmiljön.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Erja Saarinen, biträdande stadssekreterare, telefon: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Bilagor

1 HEL 2012-004352 Kari Emma valtuustoaloite Kvsto 14.3.2012 asia 45

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2012 § 998

HEL 2012-004352 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Emma Karin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

17.09.2012 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä päätti muuttaa ehdotustaan jäsen Moision vastaehdotuksen mukaisesti siten, että esityksen esittelijänosuuden ensimmäiseen kappaleeseen lisätään seuraava virke:

"Kaupunginhallitus suosittelee suojeluverkoston perustamista virastojen välisenä yhteistyönä ympäristökeskuksen ollessa vetovastuussa aloitteessa esitetyllä tavalla."

26.09.2012

Kj/28

10.09.2012 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 12.06.2012 § 242

HEL 2012-004352 T 00 00 03

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Tiivistelmä

Helsingin Yleiskaavassa 2002 osoitettu viheraluerakenne turvaa suuren osan Helsingin metsäisistä alueista. Kaupunkisuunnitteluvirastossa on laadittu useita yleiskaavan laajoja virkistysalueita koskevia yleissuunnitelmia ja asemakaavoja, joissa metsien merkitys virkistysalueina ja niiden merkitys luonnon monimuotoisuuden ja suojelun kannalta on otettu huomioon. Kaupunkisuunnitteluvirastossa on vuoden 2012 alussa käynnistynyt yleiskaavatyö. Yleiskaavatyössä tullaan ottamaan metsäverkosto huomioon. Tehdyt selvitykset ja metsäinen verkosto ovat yleiskaavatyön lähtöaineistoa, ja suojelutavoite on kannatettava niiltä osin kuin se on mahdollista metropolialueen ydinkaupungin ja kasvavan pääkaupungin tiivistämistavoitteet ja urbaani kaupunkiympäristö huomioon ottaen.

Lausunto

Suuri osa metsäisistä alueista sijaitsee Helsingin Yleiskaavassa 2002 osoitetuilla virkistys- ja luonnonsuojelualueilla. Helsingissä on sormimainen viheraluerakenne, "vihersormet", joiden alueella voidaan säilyttää yhtenäisiä kaupunkimetsiä ja tarjota kaupunkilaisille monipuolinen virkistysympäristö.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on laatinut yleiskaavassa osoitetuille laajoille viheralueille kehittämissuunnitelmia. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi Helsingin kaupungin yleissuunnitelman periaatteet 7.2.2012 ja Itä-Helsingin kulttuuripuistoa koskevan kehittämissuunnitelman 11.10.2011. Viraston toimintasuunnitelmassa on myös läntistä vihersormea ja Viikki - Kivikon

vihersormeaa koskevien yleissuunnitelmien laatiminen. Keskuspuiston suunnitteluperiaatteet on hyväksytty kaupunkisuunnittelulautakunnassa 24.8.2006. Keskuspuiston pohjoisosan asemakaava on tullut voimaan tänä vuonna ja Keskuspuiston kaavoittamattomien alueiden kaavoitus on tarkoitus saattaa lautakunnan käsittelyyn tämän vuoden aikana. Keskuspuiston kaavoituksessa on korostettu erityisesti ulkoilumetsän merkitystä sekä yhtenäisyyden ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä. Viime vuosina on laadittu useita metsäisiä alueita koskevia virkistysaluekaavoja mm. Vuosaaren ulkoilupuistoon ja Kallahdenniemelle. Ympäristölautakunnan vuonna 2008 hyväksymässä luonnonsuojeluohjelmassa esitetyistä metsäisistä suojelualueista (113 ha) noin 70 hehtaaria on osoitettu luonnonsuojelualueiksi asemakaavoissa. Östersundomin yhteisen yleiskaavan valmistelussa on selvitetty suunnitellun kaupunkirakenteen vaikutuksia suojeluarvoihin.

Kaupunkisuunnitteluvirastossa on aloitettu myös viheraluestrategian laatiminen. Kaupunkirakenteen tiivistäminen edellyttää viheralueiden tavoitteellista kehittämistä. Viheraluestrategiassa muodostetaan näkemys Helsingin viheraluerakenteen kehittämisestä tulevaisuudessa. Työssä otetaan tarkasteluun myös metsäinen verkosto ja seudulliset viheryhteystarpeet.

Kaupunkisuunnittelulautakunta on 17.1.2008 antanut lausunnot aloitteessa mainituista Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmasta 2008-2017 ja Helsingin ympäristölautakunnan vuonna 2008 hyväksymästä luonnonsuojeluohjelmasta 17.1.2008. Lausunnoissa todetaan maankäytön suunnittelun usein ristiriitaiset tavoitteet ja niiden yhteensovittamisen tarve, jota voidaan tehdä yleiskaavan valmistelussa. Lisäksi kaupunkisuunnitteluviraston edustajat ovat olleet mukana kyseisten ohjelmien valmistelussa.

Aloitteessa mainitulla Meri - Rastilan alueella Vuosaarissa on käynnissä osayleiskaavatyö. Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 8.5.2012 hyväksyä 24.4.2012 päivätyn Meri - Rastilan länsirannan osayleiskaavaluonnoksen jatkosuunnittelun pohjaksi. Meri - Rastilan alueen suunnittelussa on sovitettu yhteen metroaseman läheisyyteen suunniteltu asuinalue ja metsäluonnon suojelu sekä virkistysaluetarpeet. Meri - Rastilan alue on ollut yksi ympäristökeskuksen toimeksiannosta tehdyn Helsingin metsäalueiden luonnon monimuotoisuutta koskevan selvityksen inventoinnin kohteista. Suuri osa osayleiskaavan suunnittelualueesta on metsäluonnon monimuotoisuuden kannalta arvokasta aluetta. Kaavan vaikutuksia arvioitaessa on todettu, että merkittävä osa vanhan metsän arvoista voidaan säilyttää rakentamisalueen ulkopuolella.

Kaupunkisuunnitteluvirasto ja ympäristökeskus ovat käyneet yhdessä läpi metsäluonnon monimuotoisuutta koskevan selvityksen, joka on laadittu metsien monimuotoisuutta koskevan tietopohjan vahvistamiseksi muun luontotiedon lisäksi. Selvityksen tiedot luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaista metsäkohteista otetaan maankäytön suunnittelun lähtötiedoiksi.

Kaupunkisuunnitteluvirastossa on vuoden 2012 alussa käynnistynyt yleiskaavatyö. Kevään 2012 aikana on kartoitettu kaavatyön lähtökohtia ja kaavan teemoja työohjelmaa sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa varten. Erityisesti on pohdittu Helsingin erityispiirteitä ja vetovoimatekijöitä.

Kaupunkimetsät ovat yksi Helsingin vahvuuksista, jotka jatkossakin tulee ottaa huomioon kilpailukytekijänä. Toisaalta yleiskaavatyön haasteena on löytää uusia rakentamisalueita vastaamaan kestävä ja energiaa säästävän kaupunkirakenteen vaatimukseen ja reagoimaan väestönkasvuun seudulla. Tärkeää on pyrkiä yhteensovittamaan nämä lähtökohdat.

Ekologisesti kestävä ja eheytyvä yhdyskuntarakenne on tärkeä paitsi seudun mittakaavassa myös Helsingin maantieteellisten rajojen sisäpuolella riippumatta kuntarajoista. Tiivistyvä rakenne mahdollistaa kattavan joukkoliikenteen ja parhaimmillaan raiteisiin tukeutuvan verkostokaupungin, jossa palvelut ovat hyvin saavutettavissa myös kävellen ja pyöräillen.

Yleiskaavatyössä tullaan ottamaan metsäverkosto huomioon. Yleiskaavan valmistelu tehdään vuorovaikutuksessa hallintokuntien, asukkaiden ja muiden osallisten kanssa. Suojelualueet ja metsäverkosto ovat yleiskaavatyön lähtöaineistoa, ja suojelutavoite on kannatettava niiltä osin kuin se on mahdollista metropolialueen ydinkaupungin ja kasvavan pääkaupungin tiivistämistavoitteet ja urbaani kaupunkiympäristö huomioon ottaen.

Käsittely

12.06.2012 Ehdotuksen mukaan

Päätös syntyi äänestyksen jälkeen.

Vastaehdotus:

Mari Holopainen: Lisätään lausuntoon: "Selvitetään metsäiseen suojeluverkostoon soveltuvat alueet Helsingissä yhteistyössä rakennusviraston, ympäristökeskuksen ja muiden toimijoiden kanssa."

Kannattajat: Sampo Villanen

1 äänestys

26.09.2012

Kj/28

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Lisätään lausuntoon: "Selvitetään metsäiseen suojeluverkostoon soveltuvat alueet Helsingissä yhteistyössä rakennusviraston, ympäristökeskuksen ja muiden toimijoiden kanssa."

Jaa-äännet: 6

Laura Finne-Elonen, Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Matti Niemi, Elina Palmroth-Leino, Heli Puura

Ei-äännet: 2

Mari Holopainen, Sampo Villanen

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Osmo Soininvaara

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti äänin 6-2. Varapuheenjohtaja oli poissa.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Marja Piimies, yleiskaava-arkkitehti, puhelin: 310 37329
marja.piimies(a)hel.fi
Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 22.05.2012 § 185

HEL 2012-004352 T 00 00 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon.

Helsingissä on lähes 50 luonnonsuojelualueita, mutta ne ovat pinta-alaltaan suhteellisen pieniä. Eniten on suojeltu saaristolintujen pesimäluotoja. Tärkeimmät metsäalueet Sipoonkorven eteläosassa, Mustavuorella ja Haltialassa ovat suojelun piirissä kokonaan tai osittain. Näiden Helsingin metsien ydinalueiden hoitotapa myös suojelualueiden ulkopuolella on ollut luontoarvoja korostetusti huomioon ottava. Toimivaan ekologiseen verkostoon tarvitaan myös tavallisempia kaupunkimetsiä. Myös virkistymetsiä hoidetaan luonnonarvoja vaalien, ja myös suojelumetsiä käytetään virkistystarkoituksiin.

Ympäristökeskuksen kesällä 2011 teettämään metsäisten luontoarvojen kartoitukseen (ns. Metso-kartoitus) on liitetty sellaisia tavoitteita ja odotuksia, joita selvityksen tilanneella ympäristökeskuksella ei ole ollut. Kyseessä ei ole ensisijaisesti ollut rauhoitettavien kohteiden etsintä, vaan luontotietojärjestelmän tietosisältöä kartuttava metsäisten luontoarvojen inventointi, jossa metsän rakennetta koskevat biologiset luokittelukriteerit, ennen muuta metsikön rakenne ja lahoppuun määrä, ovat olleet samat kuin vapaaehtoisen metsiensuojelun Metso-ohjelmassa. Uutta tietoa lajistollisista arvoista on saatu myös samana vuonna laadituissa kääpä- ja orvakkainventoinneissa. Vanhastaan luontotietojärjestelmässä on ollut kohdeluokka "arvokkaat kasvillisuus- ja kasvistokohteet", joka on kasvilajistoon perustuva näkökulma suojeluarvoon. Kääpä- ja Metso-inventoinnit ovat nostaneet esiin myös karujen kangas- ja kalliometsien luontoarvoja, jotka kasvilajiston pohjalta tarkastellen ovat niukempia. On ollut odotuksenmukaista, että luonnonarvoja säästäen hoidetuista ulkoilumetsistä on löydetty enemmän Metso-kriteerit täyttäviä metsiköitä kuin Etelä-Suomen talousmetsissä. Tulokset kertovat osaltaan myös rakennusviraston ja Staran taidosta luontoarvojen tunnistamisessa ja hoitamisessa.

Valtuustoaloitteessa todetaan erheellisesti, että Metso-kartoitusta ei ole tuotu poliittiseen käsittelyyn. Metso-inventoinnin luottamushenkilökäsittelyn menettely ei mitenkään poikkea aiemmista luontotietojärjestelmän kartoituksista. Kartoituksissa aluerajaukset on tehty luonnontieteellisin perustein, ja kartoituksiin mahdollisesti sisältyvät suositukset ovat luonteeltaan asiantuntijasuosituksia. Inventointien tuloksista laadittu raportti on viety tiedoksi ympäristölautakunnalle sen valmistuttua. Metso-kartoitus sai rahoituksensa ympäristöministeriöstä, ja raportti luovutetaan sen valmistuttua ministeriölle tämän vuoden syyskuussa. Tulokset viedään luontotietojärjestelmään syksyn aikana.

Ekologisen verkoston kannalta merkityksellinen on myös ympäristökeskuksessa meneillään oleva luontotyyppikartoitus, joka tuo uutta perustietoa myös metsien luontotyypeistä ja mahdollistaa niiden yksityiskohtaisemman arvottamisen.

Ympäristökeskuksen keskeinen tehtävä on tiedon tuottaminen päätöksenteon pohjaksi. Luontoasioissa luontotietojärjestelmän tietosisällön jatkuva ja suunnitelmallinen kartuttaminen on välttämätöntä suunnittelun ja hoidon pohjaksi. Laajuutensa vuoksi kalliin Metso-inventoinnin mahdollisti valtion tuki, mutta sitä ja kaikkia muitakaan inventointeja ei ole pystytty saamaan koko kaupunkia kattaviksi, vaan on jouduttu valikoimaan ennakkotiedon mukaan parhaita alueita. Ympäristökeskus jatkaa tiedon tuottamista luonnosta resurssiensa puitteissa.

Ympäristölautakunnan v. 2008 hyväksymässä Helsingin luonnonsuojeluohjelmassa 2008-2017 todetaan, että seuraava luonnonsuojeluohjelma laaditaan viimeistään 2017 tai tarpeen mukaan aikaisemmin. Yleiskaavatyön ja viheraluestrategian valmistelun ajoittumisen vuoksi on tarkoituksenmukaista, että uuden luonnonsuojeluohjelman laatiminen aloitetaan v. 2014. Luonnonsuojeluohjelman valmistelun yhteydessä ympäristökeskus kartoittaa alueet, jotka Helsingissä olisi syytä rauhoittaa luonnonsuojelulain nojalla. Kartoitukseen sisällytetään luonnollisesti myös metsäiset alueet. Ympäristökeskus toteuttaa luonnonsuojeluohjelmaa valmistelemalla yhteistyössä rakennusviraston, kaupunginsuunnitteluviraston kanssa esitykset luonnonsuojelualueiden perustamiseksi ja suunnitelmat alueiden hoidosta ja käytöstä.

Ympäristölautakunta painottaa, että luonnonarvoiltaan arvokkaiden metsäisten alueiden verkoston muodostumista ja ylläpitämistä on syytä edistää myös kaavoituksen keinoin. Käynnistyneen yleiskaavatyön suurena kysymyksenä on tiiviimmän yhdyskuntarakenteen yhdistäminen viihtyisään asumisympäristöön ja luonnon monimuotoisuuteen. Metsäisten suojelualueiden verkosto palvelisi sekä lajiston ja luontotyyppien säilyttämistä että hyviä virkistysmahdollisuuksia viheryhteyksineen. Näillä puolestaan on merkittäviä terveydellisiä ja taloudellisia vaikutuksia. Täydennysrakentaminen tulisi mitoittaa ja sijoittaa siten, että nämä arvot tai muut tärkeät ekosysteemipalvelut eivät vaarannu. Ekosysteemipalveluista erityisesti hulevesien hallinta vaatii riittävän pinta-alan vettä läpäisevää maaperää, joka pääosassa Helsinkiä on metsää. Ympäristökeskus osallistuu kaavoitusprosessiin tarjoamalla tietoa ja asiantuntija-apua luonnosta ja sen monimuotoisuudesta.

Myös luonnonhoito vaalimisen arvoisilla metsäisillä alueilla on lautakunnan mielestä keskeinen osatekijä verkoston muodostumisessa ja ylläpitämisessä. Rakennusvirasto ja Stara vastaavat luonnonhoidosta kaupungissa. Luontoinventointien tulokset on syytä ottaa huomioon luonnonhoidon suunnittelussa ja toteutuksessa. Ympäristökeskus osallistuu luonnonhoidon suunnitteluun tarjoamalla tietoa ja asiantuntija-apua luonnosta ja sen monimuotoisuudesta.

Käsittely

22.05.2012 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Timo Pyhälähti: Lisäys kpl 1 jälkeen

Ympäristölautakunta pitää aloitetta sinänsä erittäin kannatettavana.

Kannattajat: Kati Vierikko

26.09.2012

Kj/28

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Lisäys kpl 1 jälkeen

Ympäristölautakunta pitää aloitetta sinänsä erittäin kannatettavana.

Jaa-äännet: 4

Satu Erra, Timo Korpela, Romeo Pulli, Lea Saukkonen

Ei-äännet: 3

Lauri Alhojärvi, Timo Pyhälähti, Kati Vierikko

Tyhjä: 0

Poissa: 2

Anne Kettunen, Cata Mansikka-aho

Suoritettua äänestyksessä esittelijän ehdotus hyväksyttiin äänin 4-3.

Esittelijä

ympäristötutkimuspäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 15.05.2012 § 256

HEL 2012-004352 T 00 00 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Emma Kari ja 20 muuta allekirjoittanutta tuovat valtuustoaloitteessaan esiin kannatettavan ajatuksen Helsingin luontoarvojen kokonaisvaltaisesta tarkastelusta. Luonnonhoidon suunnittelussa ja toteutuksessa käytetään laajaa, Helsingin ympäristökeskuksen ylläpitämää paikkatietomuotoista luontotietojärjestelmää (LTJ). Järjestelmää päivitetään jatkuvasti. Esimerkiksi METSO -inventoinnin, josta saadaan tietoa Helsingin metsäluonnon monimuotoisuusarvoista, tulokset ovat ympäristökeskuksen mukaan saatavilla luontotietojärjestelmästä loppuvuodesta 2012.

Tavoite tarkastella metsäisiä alueita verkostona sisältyy Helsingin luonnonhoidon linjaukseen, jossa korostetaan ydinalueiltaan nimetyn ekologisen verkoston tärkeyttä. Metsien arvokkaimmat ydinalueet ja

luonnon arvokohteet ovat rakennusvirastossa tiedossa, ja ne on otettu huomioon tehdyissä aluesuunnitelmissa. Näin toimintaan jatkossakin.

Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma 2008–2017 (LUMO) ja Helsingin luonnonhoidon linjaus ohjaavat kaupungin toimintaa hyvin, mikä käy ilmi valtuustoaloitteestakin. Todisteena tästä ovat runsaat ja näkyvät luontoarvot Helsingin kaupunkimetsissä. Myös METSO -inventoinnin alustavat tulokset viittaavat tähän. Tämä on seurausta Helsingin luonnonympäristön monipuolisuudesta ja rikkaudesta sekä vastuullisesta ja luontoarvot huomioon ottavasta hoidosta, josta rakennusvirasto vastaa.

Luontoarvojen säilyminen runsaina kaupunkimetsissä johtuu siitä, että luonnon monimuotoisuusarvoja turvataan hoidon piirissä olevissa metsissä lukuisin keinoin. Näitä ovat muun muassa suunnitelmallinen lahopuun jättäminen metsiin, kosteikkojen ja pienvesien suosiminen, lehtopensaikkojen säästäminen, puuston uudistaminen pienaukoin sekä puuston eri-ikäisrakenteen vahvistaminen hoidolla. Helsingin luonnonsuojelualueet ja arvokkaat luontokohteet ovat aktiivisesti koulujen opetuskäytössä ja ympäristökasvatuksessa. Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja virkistyskäyttö eivät ole ristiriidassa, kun alueiden hoito kohdennetaan suunnitelmallisesti.

Perustettaessa toimivaa, metsäistä suojeluverkostoa pitää tunnistaa ja säilyttää riittävästi metsäisiä alueita ja ekologisia yhteyksiä rakentamattomina. Voimassa olevassa luonnonsuojeluohjelmassa vuosille 2008–2017 esitetään yhteensä seitsemää uutta metsäistä suojelukohdetta, joiden kokonaispinta-ala on 113 hehtaaria. Toteutuessaan tämä kaksinkertaistaa nykyisten metsäisten suojelualueiden määrän ja pinta-alan vuoteen 2017 mennessä. Metsäisen suojeluverkoston perustaminen lienee mukana laajemmin seuraavassa luonnonsuojeluohjelmassa, jonka laadinnasta vastaa Helsingin ympäristökeskus. Tämä tavoite on tärkeää ottaa huomioon kaupunkisuunnitteluvirastolle kuuluvassa maankäytön suunnittelussa.

Rakennusvirasto osallistui ympäristökeskuksen laatiman Helsingin luonnonsuojeluohjelman 2008–2017 valmisteluun muiden virastojen kanssa. Samoin rakennusvirasto osallistuu kaupunkisuunnitteluvirastossa tehtävään maankäytön suunnitteluun tarjoten asiantuntija-apua ja aluetuntemusta luonnonympäristön turvaamiseksi.

Rakennusvirastolla on valmius osallistua metsäisen suojeluverkoston perustamisen selvitys- ja suunnittelutyöhön. Rakennusvirasto toivoo suojeluverkoston perustamisen lähtevän käyntiin ripeästi eri virastojen välisenä yhteistyönä ympäristökeskuksen ollessa vetovastuussa.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa valtuustoaloitteen hyväksymistä.

26.09.2012

Kj/28

Käsittely

15.05.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos: Poistetaan päätösehdotuksen kappale 6.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Tiina Saukkonen, suunnitteluvastaava, puhelin: 310 38508
tiina.saukkonen(a)hel.fi
Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija, puhelin: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi